

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Регионална здравна инспекция – Стара Загора

ДОКЛАД

ЗА

КАЧЕСТВОТО НА ВОДАТА

ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВИ ЦЕЛИ

В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА

ЗА 2022 Г.

Изискванията по наблюдението и контрола на водоснабдителните системи и качеството на водата за питейно-битови цели са регламентирани в:

- Закон за водите
- Закон за здравето
- Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ, бр. 30 от 2001 г.) (Директива 98/83/ЕС);
- Наредба № 3 за условията и реда за проучване, проектиране утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (ДВ. бр. 88 от 2000 г.).

Съгласно изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредба № 9 РЗИ – Стара Загора, ВиК ЕООД – Стара Загора и Общините, които сами водоснабдяват населените места ежегодно разработват съвместни програми за мониторинг на питейните води в област Стара Загора.

РЗИ - Стара Загора извършва непрекъснато наблюдение на качеството на питейната вода, подавана за нуждите на населението в гр. Стара Загора и областта. Броят на пунктовете, честотата и вида на мониторинга са съобразени с изискванията на Наредба № 9 от 16 март 2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Водоснабдяването на населението на Старозагорска област с вода за питейно-битови цели се осъществява в 129 Зони на водоснабдяване, от тях 7 зони на водоснабдяване се стопанисват от общинските администрации и 122 от „ВиК“ ЕООД – Стара Загора.

Няма зони на водоснабдяване, които не са обхванати с мониторинг.

Мониторинг от група А

През 2022 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 869 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 822 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 47 или 5,4 %.

През 2021 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 794 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 729 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 65 или 8,2 %.

През 2020 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 844 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 758 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 86 или 10,2 %.

Мониторинг от група Б

През 2022 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 185 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 164 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 21 или 11,4 %.

През 2021 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 185 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 170 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 15 или 8,1 %.

През 2020 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 185 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 159 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 26 или 14,1 %.

По физико-химични показатели:

През 2022 г. са извършени общо 22862 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показателите на мониторинга от група А и Б, от които 70 изследвания са нестандартни или 0,3 %.

През 2021 г. са извършени общо 21691 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показателите на мониторинга от група А и Б, от които 80 изследвания са нестандартни или 0,4 %.

През 2020 г. са извършени общо 21336 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показателите на мониторинга от група А и Б, от които 119 изследвания са нестандартни или 0,6 %.

Отклоненията в качествата на питейната вода по **химични показатели** за област Стара Загора са по показател нитрати и по показател сулфати в с. Тракия и с. Опан.

По микробиологични показатели:

През 2022 г. са извършени 3514 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място, от които 16 изследвания са нестандартни или 0,5 %.

През 2021 г. са извършени 3302 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място, няма нестандартни изследвания.

През 2020 г. са извършени 3457 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място, от тях 2 анализа са нестандартни или 0,1 %.

От проведените анализи са установени следните проблеми в качеството на питейните води:

- Отклонения по показател „нитрати”

Основни причини са неправилно използване на азотни минерални торове в разрез с добрите земеделски практики, неспазване на изискванията по отношение събирането, съхраняването и обезвреждането на торовия отпадък в животновъдството, липса на канализация и съоръжения за пречистване на фекално-битовите води в по-малките населени места. Проблемът е трудно решим, тъй като нитратите са трайно присъстващо неорганично съединение във водата и няма разработени достъпни и масово приложими в практиката методи за отстраняването им от големи количества вода.

Възможностите за решаване на проблема са свързани преди всичко с изграждане на нови водоизточници или смесване на водите от проблемните водоизточници с води с добро качество, с цел разреждане на нитратите до допустимата стойност, чрез изграждане на връзки с други зони на водоснабдяване. Утвърждаване на санитарно-охранителни зони около водоизточниците и спазване на режимите в тях.

По радиологични показатели:

През 2022 г. са изследвани 24 бр. проби по радиологични показатели, от които всички проби отговарят на изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

През 2021 г. са изследвани 26 бр. проби по радиологични показатели, от които всички проби отговарят на изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

През 2020 г. са изследвани 26 бр. проби по радиологични показатели, от които 3 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“. Съгласно предписание до ВиК ЕООД – Стара Загора се извършват контролни изследвания по допълнителни естествени радионуклиди.

Мониторинг питейни води ВиК ЕООД – Стара Загора

Мониторинг от група А

През 2022 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1086 проби, от които 885 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 201 или 18,5 %.

През 2021 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1012 проби, от които 848 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 164 или 16,2 %.

През 2020 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 809 проби, от които 699 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 110 или 13,6 %.

Мониторинг от група Б

През 2022 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 288 проби, от които 251 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 37 или 12,8 %.

През 2021 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 274 проби, от които 238 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 36 или 13,1 %.

През 2020 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 255 проби, от които 212 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 43 или 16,9 %.

През 2022 г. са изследвани общ брой проби 1455, от които 1211 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 238 или 16,4 %.

През 2021 г. са изследвани общ брой проби 1317, от които 1117 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 200 или 15,2 %.

През 2020 г. са изследвани общ брой проби 1099, от които 943 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 156 или 14,2 %.

По радиологични показатели:

През 2022 г. са изследвани 81 бр. проби по радиологични показатели. Всички проби съответстват на нормативните изисквания.

През 2021 г. са изследвани 31 бр. проби по радиологични показатели. Всички проби съответстват на нормативните изисквания.

През 2020 г. са изследвани 35 бр. проби по радиологични показатели, от тях нестандартни са 2 проби.

Отклоненията по микробиологични показатели, които са установени в някои зони се дължат на технически проблеми – повреди в автоматичните системи за дезинфекция, кражби на оборудването. В тези случаи са отстранени повредите по апаратурата и е увеличено временно количеството на дезинфектанта, до излизане на отрицателен резултат по микробиологични показатели.

Остават отклоненията по показателя „нитрати“. Констатирани са отклонения по показателя сулфати в следните зони „Тракия“ и „Опан“.